

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. 2560

โดย นายโอภาส เทียงงามดี
หัวหน้าสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ
ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

สภาพปัญหาในระบบเกษตรพันธสัญญา

01

ความไม่เท่าเทียมด้านข้อมูล

02

ความไม่เท่าเทียมด้านรับความเสี่ยง

03

ความไม่เท่าเทียมด้านการแบ่งปันผลประโยชน์

04

ความไม่เท่าเทียมด้านการบังคับใช้กฎหมาย

โครงสร้างของระบบเกษตรพันธสัญญาไม่เกิดความสมดุล

ระบบเกษตรพันธสัญญาไม่เกิดความเป็นธรรม

รัฐจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายออกมากำกับดูแล

ความเป็นมาของพระราชบัญญัติฯ

คณะรัฐมนตรี

มีมติรับทราบข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูป
และมอบหมายให้ กษ. รับไปพิจารณา
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย กษ.
เห็นด้วยในหลักการของร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

จัดทำร่าง พ.ร.บ.ฯ โดยได้นำร่างฯ ของ
สปท. และร่างฯ ของ สนช. มาประกอบการ
พิจารณาร่าง และเสนอ ครม. พิจารณา
ให้ความเห็นชอบ

28 ส.ค. 58

สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ

เสนอรายงาน เรื่อง การปฏิรูประบบเกษตร
พันธสัญญาให้เป็นธรรม โดยมีร่าง พ.ร.บ.ส่งเสริม
และพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม
พ.ศ. .... และร่าง พ.ร.บ.ว่าด้วยข้อสัญญา
ที่ไม่เป็นธรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ต่อ ครม.

30 ก.ย. 58

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เสนอร่าง พ.ร.บ.ฯ ต่อนายกรัฐมนตรี
และนายกรัฐมนตรีสั่งการให้สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการ
ตราเป็นกฎหมายโดยเร่งด่วน

10 ธ.ค. 58

27 ก.ย. 59

26 พ.ค. 60

คณะรัฐมนตรี

เสนอร่าง พ.ร.บ.ฯ ต่อ สนช.
เพื่อพิจารณา และประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26
พ.ค. 2560 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ
วันที่ 23 ก.ย. 2560 เป็นต้นไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติฯ

เจตนารมณ์และหลักการของพระราชบัญญัติฯ

- สร้างความเป็นธรรมในการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา
- ลดความขัดแย้งในการปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญา
- กำหนดกลไกในการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

ระบบเกษตรพันธสัญญา เกี่ยวข้องกับใคร?

ผู้ประกอบการ
ทางการเกษตร

บุคคลซึ่งประกอบธุรกิจการผลิต แปรรูป
จำหน่าย หรือการส่งออกผลิตผลทางการเกษตร
หรือให้บริการด้านระบบการผลิตสินค้าหรือปัจจัย
การผลิตทางการเกษตรในระบบเกษตรพันธสัญญา

เกษตรกร

บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือสหกรณ์
การเกษตร หรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือ
วิสาหกิจชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ซึ่งประกอบอาชีพ
เกษตรกรรม

ภาครัฐ

- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภายใน กษ. ที่เกี่ยวข้อง
- คณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาทกรุงเทพฯ และประจำจังหวัด
- คณะกรรมการเปรียบเทียบ

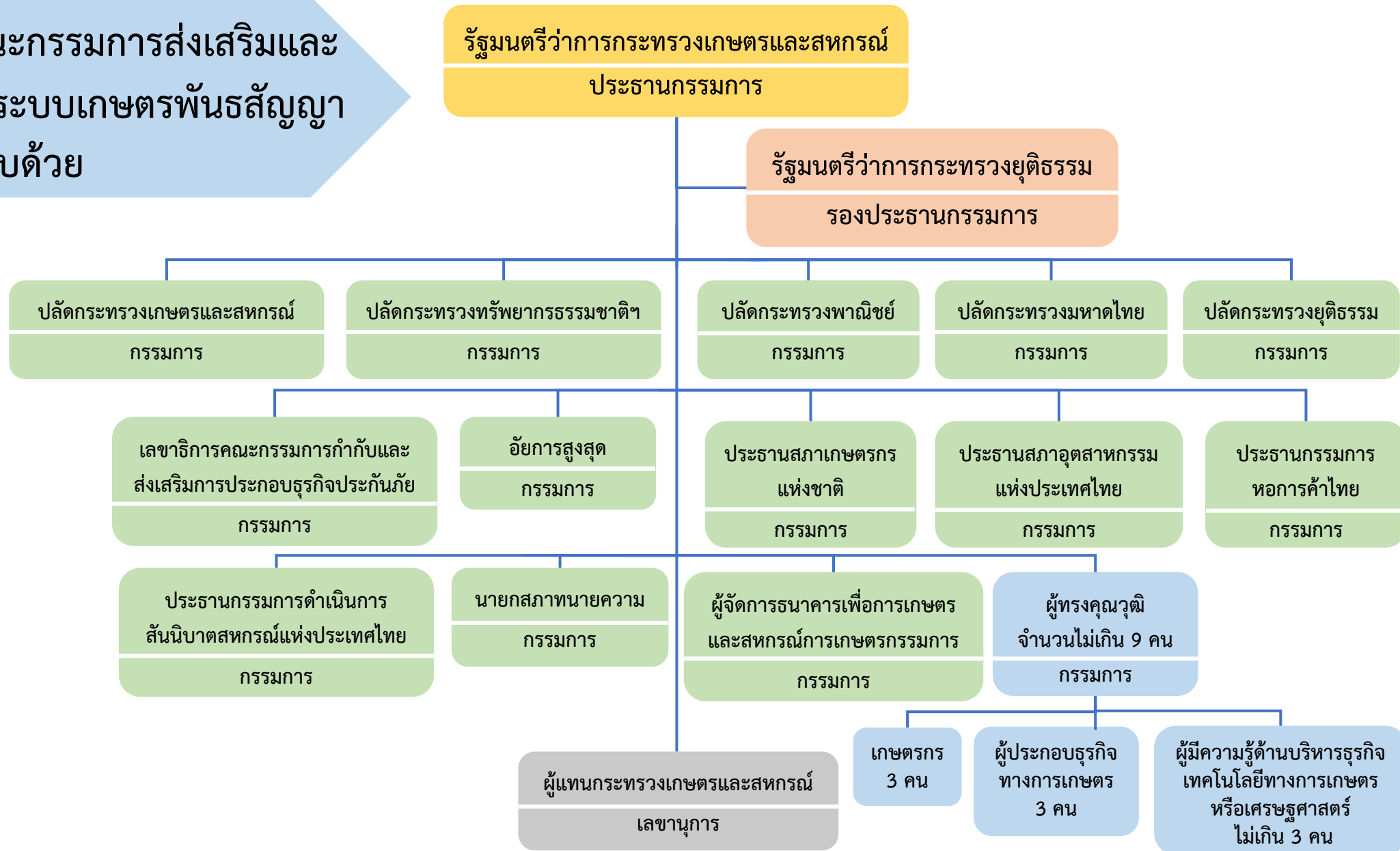
01 ขอบเขตการบังคับใช้

คำนิยาม “**ระบบเกษตรพันธสัญญา**” ตามพระราชบัญญัติฯ

- เป็นระบบผลิตผลหรือบริการทางการเกษตร
- เกิดขึ้นจากสัญญาประเภทเดียวกันระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตรกับเกษตรกรซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่ 10 รายขึ้นไป หรือกับสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน
- มีเงื่อนไขในการผลิต จำหน่าย หรือจ้างผลิตผลหรือบริการทางการเกษตร ตามจำนวน คุณภาพ ราคา หรือระยะเวลาที่กำหนดไว้
- ผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตรตกลงที่จะซื้อผลิตผลดังกล่าวหรือจ่ายค่าตอบแทน ตามที่กำหนดไว้ตามสัญญา
- ผู้ประกอบการธุรกิจทางการเกษตรเข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิตด้วย

02 หมวด 1 คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาประกอบด้วย

02 หมวด 1 คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

มาตรา 10

1. เสนอแผนการพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญาต่อ ครม. เพื่อพิจารณาอนุมัติ
2. กำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนฯ
3. กำหนดรูปแบบสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญาและส่งเสริมให้นำรูปแบบสัญญาดังกล่าวไปใช้
4. ส่งเสริมให้มีการทำประกันภัยในระบบเกษตรพันธสัญญา
5. เสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการตรากฎหมาย หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือ ข้อบังคับเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
6. ติดตาม ประสานงาน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการตามแผนฯ
7. ให้คำแนะนำหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา โดยต้องคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐด้วย
8. เสนอความเห็นต่อ ครม. เพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตาม (2) หรือ (6)
9. ออกประกาศเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
10. ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา 12

แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อช่วยปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ

03 สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ (ส่วนกลาง)
- มีสำนักงานเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด ช่วยปฏิบัติงาน (ส่วนภูมิภาค)

อำนาจหน้าที่

รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 14 และหน้าที่อื่นตามที่ พ.ร.บ.
กำหนด

03 สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

มีอำนาจหน้าที่

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ
  2. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสภาพปัญหาเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา เสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อประกอบการพิจารณาในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
  3. จัดให้มีการศึกษาวิจัยหรือสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา
  4. พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับระบบเกษตรพันธสัญญา และนำเสนอคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา 10 (7)
  5. เผยแพร่ ให้ความรู้ ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการทำสัญญา การเข้าถึงแหล่งเงินทุน เทคโนโลยีทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องในระบบเกษตรพันธสัญญา และการทำเกษตรกรรมในระบบเกษตรพันธสัญญา
  6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย
- รวมทั้งปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด

04 หมวด 2 ระบบเกษตรพันธสัญญา

ผู้ประกอบการกิจการเกษตร

- มีหน้าที่แจ้งผู้ประกอบการในระบบเกษตรพันธสัญญา
- ต้องจัดทำเอกสารสำหรับการซื้อและร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนการทำสัญญา
- ต้องส่งสำเนาเอกสารสำหรับการซื้อดังกล่าวให้ สป.กษ. เก็บไว้ เพื่อใช้เป็นเอกสารในการตรวจสอบจำนวนหนึ่งชุด
- เอกสารสำหรับการซื้อ และสัญญาต้องมีรายละเอียดตามที่พระราชบัญญัติฯ กำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

ต้องแจ้งการประกอบธุรกิจต่อ สป.กษ. ก่อนเริ่มประกอบกิจการ

แจ้งด้วยตนเอง

1. กรณีผู้ประกอบการมีสำนักงานแห่งใหญ่หรือมี
ภูมิลำเนาตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพฯ ให้แจ้ง ณ สป.กษ.
2. กรณีผู้ประกอบการ มีสำนักงานแห่งใหญ่หรือมี
ภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดใดให้แจ้ง ณ สำนักงาน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในจังหวัดนั้น

แจ้งผ่านระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต

<https://contractfarming.moac.go.th/>

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

สป.กษ. ตรวจสอบข้อมูลเอกสารหลักฐานภายใน 5 วัน

หากถูกต้องครบถ้วน
ให้ออกใบรับการแจ้ง
การประกอบธุรกิจ

หากส่งเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ สำนักงานจะแจ้ง
ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมระยะเวลา 7 วันทำการนับแต่วันที่ได้
รับแจ้งหากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่า
ไม่ประสงค์จะแจ้งการประกอบธุรกิจที่ยื่นไว้แล้ว

ถือว่ามีผลเป็นการ
แจ้งการประกอบ
ธุรกิจตั้งแต่

1. วันที่สำนักงานได้รับแจ้งการประกอบธุรกิจ กรณียื่นด้วยตนเอง
หรือ
2. วันที่ผู้ประกอบการแจ้งผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

การจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการกิจการเกษตร

สป.กษ. จะจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการกิจการเกษตรเผยแพร่ใน
เว็บไซต์ สป.กษ. (<https://contractfarming.moac.go.th/search>)
เพื่อเผยแพร่ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปใช้สำหรับตรวจสอบและ
เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าทำสัญญา โดย สป.กษ. ต้องปรับปรุง
ระบบทะเบียนให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

การแจ้งยืนยันการประกอบธุรกิจทางการเกษตร

ผู้ประกอบการธุรกิจฯ มีหน้าที่แจ้งยืนยันการประกอบธุรกิจในระบบ และรายงานข้อมูลให้ สป.กษ. ภายใน 30 วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อปรับปรุงระบบทะเบียนให้เป็นปัจจุบัน

หากผู้ประกอบการรายใด ไม่แจ้งยืนยันการประกอบธุรกิจเป็นเวลา 2 ปี ติดต่อกัน จะถือว่าไม่ประสงค์ประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญาต่อไป และจะลบชื่อออกจากทะเบียน แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะแจ้งการประกอบธุรกิจใหม่

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งการประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

การเลิกประกอบธุรกิจในระบบเกษตรพันธสัญญา

ให้ผู้ประกอบธุรกิจแจ้งความประสงค์เป็นหนังสือต่อ สป.กษ. หรือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด โดยให้แจ้งล่วงหน้า **ไม่น้อยกว่า 30 วัน** ก่อนวันที่จะเลิกประกอบธุรกิจ

การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา

ก่อนทำสัญญา

- ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำเอกสารสำหรับการชี้ชวน และร่างสัญญาให้เกษตรกรทราบล่วงหน้าเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาเข้าทำสัญญา

ทำสัญญา

- ผู้ประกอบธุรกิจและเกษตรกรตกลงทำสัญญาร่วมกัน
- ผู้ประกอบธุรกิจส่งสัญญาฉบับให้เกษตรกรในวันทำสัญญา

หลังทำสัญญา

- ผู้ประกอบธุรกิจส่งเอกสารสำหรับการชี้ชวนและร่างสัญญาให้ สป.กษ. หรือ สนง.กษ. จังหวัดเก็บไว้เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ

รายละเอียดของเอกสารสำหรับการชี้ชวน และสัญญาตามพระราชบัญญัติฯ

รายละเอียดของเอกสารสำหรับการชี้ชวน (มาตรา 20)

1. ข้อมูลทางพาณิชย์ หรือข้อมูลอื่นใดอันเป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ของผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญาที่ประสงค์จะชี้ชวนต่อเกษตรกร
2. ข้อมูลแผนการผลิต เงินลงทุน คุณภาพ ตลอดจนประมาณการของจำนวนหรือปริมาณของผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรที่จะทำการผลิตหรือบริการตามสัญญา ระยะทางที่เหมาะสมในการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร ประมาณการระยะเวลาคืนทุน ความคุ้มค่าในการผลิต และภาระความเสี่ยงที่อาจต้องแยกความรับผิดชอบหรือรับผิดชอบร่วมกัน
3. ข้อมูลอันจำเป็นในกระบวนการผลิต ผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องตามสัญญา และให้รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานของพันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ อาหาร ยา ปุ๋ย การผลิต สารเคมี เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งที่จะต้องนำมาใช้ในการผลิตผลิตผลหรือบริการทางการเกษตรตามสัญญานั้น ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าคุณภาพและมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด
4. ข้อมูลอื่นใด ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

รายละเอียดของสัญญา (มาตรา 21)

1. ชื่อคู่สัญญา สถานที่ติดต่อระหว่างคู่สัญญา และวันที่ทำสัญญา
2. วัตถุประสงค์ของสัญญา โดยระบุลักษณะหรือประเภทของการผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตร และคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตร
3. ระยะเวลาในการปฏิบัติตามสัญญา ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับระยะเวลาในการผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตร หรือประมาณการระยะเวลาดำเนินทุน
4. รายละเอียดของสถานที่ผลิต ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตร โดยระบุขนาดพื้นที่ และที่ตั้งของสถานที่ดังกล่าว
5. หน้าที่ของคู่สัญญา
6. ราคาและวิธีการคำนวณราคาวัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตร หากมีการกำหนดราคาโดยอ้างอิงจากราคาตลาด ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าราคาตลาดนั้นจะกำหนด อย่างไร และใช้ราคาตลาด ณ เวลาใด

รายละเอียดของสัญญา (มาตรา 21)

7. วันและสถานที่ในการส่งมอบ ผลผลิตหรือบริการทางการเกษตร และการชำระเงิน โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่าให้ชำระเงินก่อนการส่งมอบ ในวันส่งมอบ หรือภายในกี่วันนับแต่วันส่งมอบ
8. เหตุยกเว้นการไม่ปฏิบัติตามสัญญา ในกรณีเกิดเหตุสุดวิสัย หรือเกิดสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ หรือไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และอยู่นอกเหนือการควบคุมของคู่สัญญา
9. กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนของการผลิตผลผลิตหรือบริการทางการเกษตรว่าเป็นของ คู่สัญญาฝ่ายใด
10. ผู้รับความเสี่ยงภัย ในผลิตผลทางการเกษตรและความเสี่ยงทางการค้าในกรณีที่ผลิตผลทางการเกษตร ไม่สามารถจำหน่ายได้ตามราคาที่กำหนดไว้
11. การเยียวยาความเสียหาย จากการผิดสัญญา
12. สิทธิในการบอกเลิกสัญญา ของคู่สัญญา
13. รายละเอียดอื่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อตกลงหรือเงื่อนไขในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมไม่มีผลใช้บังคับ (มาตรา 26)

- (1) ข้อตกลงที่**บังคับให้เกษตรกรต้องรับมอบ**พันธุ์พืชหรือพันธุ์สัตว์ อาหาร ยา และปัจจัยการผลิตสารเคมี เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการผลิตผลผลิตหรือบริการทางการเกษตรใด ๆ ที่ไม่มีคุณภาพ
- (2) ข้อตกลงที่**ยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตร**ต่อเกษตรกรในความชำรุดบกพร่องที่ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรเป็นผู้จัดหา
- (3) ข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่**กำหนดให้มีการจำหน่ายโอนทรัพย์สิน หรือสิทธิใด ๆ ของเกษตรกรให้แก่ผู้ประกอบธุรกิจ**ภายหลังจากการบอกเลิกสัญญาหรือในกรณีที่ผิดสัญญา
- (4) ข้อตกลงหรือเงื่อนไขที่**ให้เกษตรกรต้องรับผิดชอบในสัญญาแม้เกิดเหตุสุดวิสัย**หรือสาธารณภัยอันไม่อาจจะโทษฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้

ข้อตกลงหรือเงื่อนไขในสัญญาที่ไม่เป็นธรรมไม่มีผลใช้บังคับ (มาตรา 26)

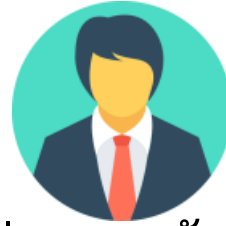
- (5) ข้อตกลงที่ให้สิทธิผู้ประกอบการกิจการเกษตรในการบอกเลิกสัญญา โดยเกษตรกรไม่ได้ผิดสัญญาในข้อสาระสำคัญ
- (6) ข้อตกลงที่เรียกหรือกำหนดให้เกษตรกรต้องมีภาระเพิ่มขึ้นมากกว่าภาระที่กำหนดไว้ในเวลาที่ทำสัญญา
- (7) ข้อตกลงที่กำหนดให้ต้องนำเงินชดเชยที่เกษตรกรได้รับจากทางราชการ หรือค่าสินไหมทดแทนจากการประกันภัยให้แก่ผู้ประกอบการกิจการเกษตร
- (8) ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้ประกอบการกิจการเกษตรเปลี่ยนแปลงราคาวัตถุดิบ ในการผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตร หรือค่าตอบแทนในการผลิตผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเกษตรได้เพียงฝ่ายเดียว
- (9) ข้อตกลงที่มีลักษณะหรือมีผลให้เกษตรกรต้องปฏิบัติหรือรับภาระ เกินกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

05 หมวด 3 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

- เมื่อมีข้อพิพาทตามสัญญา ถ้าคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประสงค์จะใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อน จึงจะมีสิทธินำข้อพิพาทไปสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการหรือนำคดีไปสู่ศาลได้ (มาตรา 29)
- ให้คู่สัญญาซึ่งประสงค์จะใช้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทยื่นคำร้องต่อประธานกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน
- ให้อายุความในการฟ้องคดีสะดุดหยุดลงนับแต่วันที่ประธานกรรมการรับคำร้อง

องค์ประกอบคณะกรรมการใกล้เคียงข้อพิพาทประจำจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด
(ประธานกรรมการ)

อัยการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
(กรรมการ)

พาณิชย์จังหวัด
(กรรมการ)

ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
(กรรมการ)

นายอำเภอในท้องที่ที่มี
ข้อพิพาท (กรรมการ)

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน 3 คน
(กรรมการ)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
(กรรมการและเลขานุการ)

05 หมวด 3 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

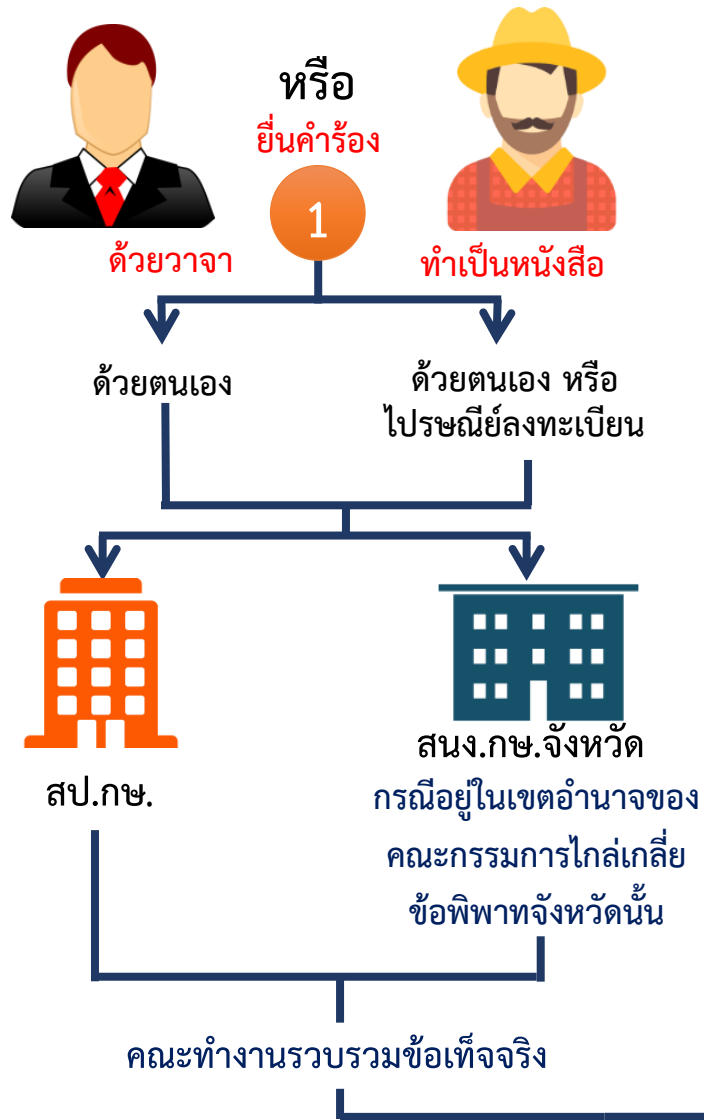
Networking

ในระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ห้ามมิให้คู่สัญญา (มาตรา 36)

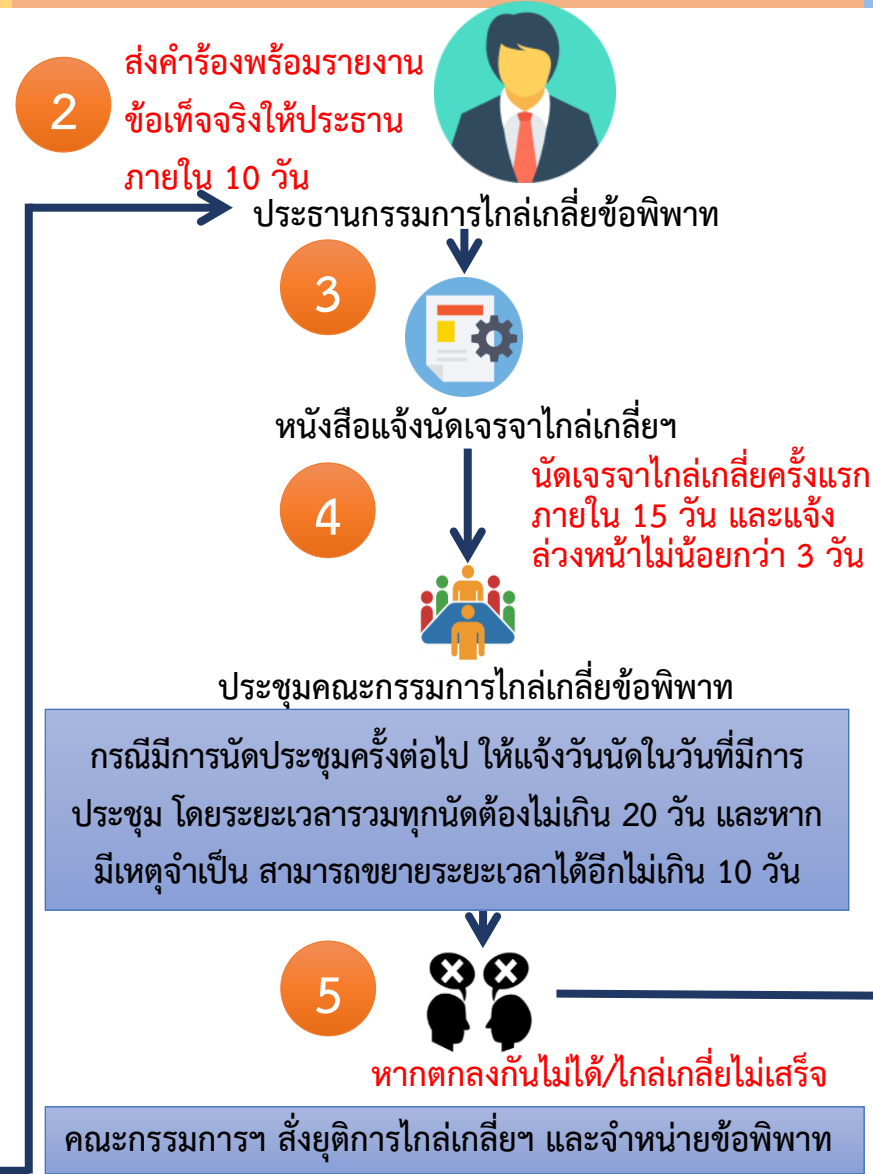
1. ชะลอ ระวัง หรือยุติการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาจนเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหาย
2. ในกรณีที่สัญญาสิ้นสุดลงระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ห้ามมิให้คู่สัญญากระทำการใด ๆ ที่เป็นการเสียหายแก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. ทำข้อตกลงเพิ่มเติมหรือแก้ไขสัญญาเพื่อให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับความเสี่ยงภัยรับภาระหรือมีหน้าที่เพิ่มเติม โดยไม่มีค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม

กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

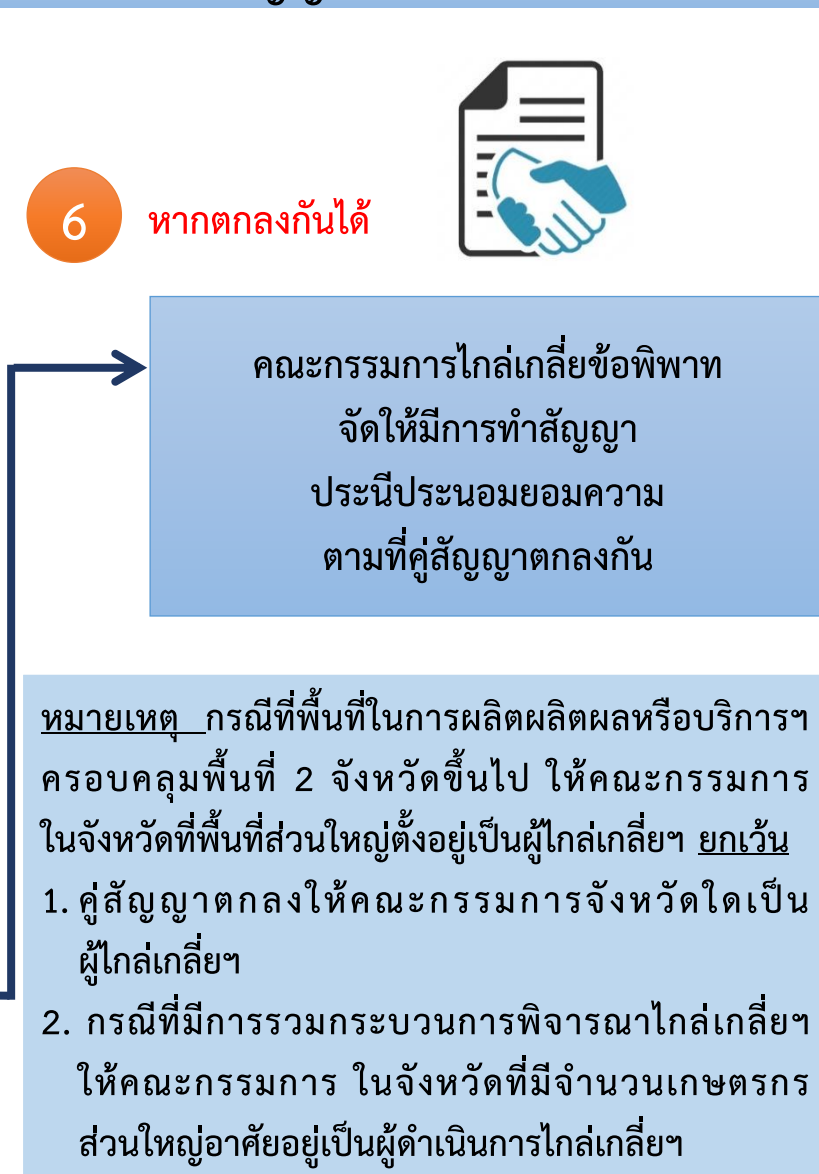
การเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

การดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

การจัดทำสัญญาประนีประนอมยอมความ

06 หมวด 4 บทกำหนดโทษ

เรื่อง	สาระสำคัญ	บทกำหนดโทษ
1.การจดทะเบียนประกอบธุรกิจ	กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจฯ มีหน้าที่ต้องมาจดทะเบียนประกอบธุรกิจก่อนเริ่มประกอบกิจการ (ตามมาตรา 16)	จำคุกไม่เกิน 3 เดือน
2.การจัดส่งเอกสารสำหรับการชื้อชวน	ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่จัดส่งเอกสารสำหรับการชื้อชวนให้แก่เกษตรกรทราบล่วงหน้าก่อนทำสัญญา และจัดส่งให้ สป.กษ. เพื่อใช้ในการตรวจสอบ 1 ชุด (ตามมาตรา 20)	จำคุกไม่เกิน 3 เดือน
3.การส่งมอบสัญญา	ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ส่งมอบสัญญาให้แก่เกษตรกรในวันทำสัญญา (ตามมาตรา 21 วรรคสอง)	จำคุกไม่เกิน 3 เดือน
4.การห้ามแบ่งสัญญา	ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจแบ่งสัญญาหรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้การทำสัญญาไม่เข้าลักษณะของสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา (ตามมาตรา 25)	จำคุกไม่เกิน 3 เดือน
5.การคุ้มครองระหว่างการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท	ในระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ห้ามมิให้คู่สัญญา 1. ชะลอ ระวัง หรือยุติการปฏิบัติตามสัญญาจนเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเสียหาย 2. กระทำการใด ๆ ที่เป็นการเสียหายแก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่สัญญาสิ้นสุดลงระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท มาตรา 36 (1) หรือ (2)	จำคุกไม่เกิน 3 เดือน และปรับอีกไม่เกินวันละ 5 พันบาท ตลอดเวลาที่จำคุก

คกก.เปรียบเทียบ

- 🔍 ให้มี คกก.เปรียบเทียบ ทั้งในเขต กทม. และในส่วนภูมิภาคตามที่รัฐมนตรีกำหนด เพื่อให้คดียุติโดยไม่ต้องนำคดีไปสู่ศาล
- 🔍 เปรียบเทียบบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

องค์ประกอบ

- ผู้แทน สนง.อัยการสูงสุด เป็นประธาน
- ผู้แทน สตช. เป็นกรรมการ
- ผู้แทนกระทรวงเกษตรฯ เป็นกรรมการและเลขานุการ

- 🔍 หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาของ คกก.เปรียบเทียบเป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ประโยชน์ของพระราชบัญญัติฯ

- ⚙️ การทำสัญญาในระบบเกษตรพันธสัญญา มีความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในการทำสัญญา
- ⚙️ มีกลไกการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททำให้เกษตรกรเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางเลือกมากขึ้น
- ⚙️ เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง ไม่เสี่ยงต่อความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร
- ⚙️ ผู้ประกอบธุรกิจทางการเกษตรได้รับผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด
- ⚙️ สร้างความเชื่อมั่นและความเข้มแข็งทางธุรกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันในตลาดการค้าเสรี

จบการนำเสนอ
ขอบคุณทุกท่านครับ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา

โทรศัพท์ 02 281 5955 ต่อ 354

E-mail: contractfarming@moac.go.th

www.opsmoac.go.th/contractfarming

เว็บไซต์สำนักงานฯ

ระบบแจ้งการประกอบธุรกิจ

ทะเบียนผู้ประกอบการ